

[Indenrigsministeren.]

det kan Udlejerer naturligvis være ligeglad med. Det er givet, at Ubehagelighederne ved at have de flere Lejere og Sliddet paa Lejligheden bliver større, jo flere der er, og netop fordi dette er Tilfældet, kan jeg ikke forstaa, at Forslagsstillerne har kunnet eller villet se bort fra, at der dog vist har været en Anledning til at yde ogsaa Udlejerer en vis Erstatning. Det har man ganske glemt. Men derimod har man ikke glemt at sætte en Slags Præmie til de Lejere, som vilde være villige til at fremleje; man har ganske vist ikke husket at sige noget om, hvor Pengene til disse Præmier skulde komme fra. Jeg ser nok, at Ordføreren for Forslagsstillerne har sagt, at Kommunen skulde betale Præmien, men det havde vist været rimeligt, om man havde anført det i selve Lovforslaget. Navnlig maatte man gøre det, hvis det er rigtigt, hvad jeg maa mene, at Lovens § 8, hvori der staar, at Kommunen afholder Udgifterne ved Lovens Administration, falder bort.

Det fjerde og sidste Problem er den tvungne Boligrationering. Man kan vel sige, at det ikke er rejst i fuldt Omfang, paa den anden Side er Begyndelsen gjort, hvis man gennemførte Ændringsforslaget under Nr. 6. Boliganvisningsudvalget kan derefter beslægtede dele og udleje ledige Lejligheder paa mindst 4 Beboelsesrum. Det, der her er Tale om, er i Virkeligheden en Konfiskation, og denne Konfiskation gennemføres paa fuldkommen ubestemt Tid. Der er ikke i Forslaget sagt noget om, paa hvilket Tidspunkt eller under hvilke Forhold Konfiskationen skal ophæves igen, og der er heller ikke sagt noget om, at der skal ydes en vis Erstatning ved Ophøret af den tvungne Udleje. Der siges blot dette, at der kan gives Erstatning, men dog kun midlertidigt.

Jeg tror ikke, man vil kunne klare sig med det. Jeg tror nemlig, at det i mange Tilfælde vil være nødvendigt, hvis man skulde kunne gennemføre dette, og hvis det skulde gennemføres paa en rimelig og nogenlunde forsvarlig Maade, at foretage en Række Forandringer i Lejlighederne. Saa er Spørgsmaalet, hvem skal betale dem. Og til sin Tid, naar Konfiskationsbestemmelsen ophæves, maa der selvfølgelig være Tale om at føre Lejligheden tilbage til samme Stand, hvori den oprindeligt blev modtaget, og saa bliver Spørgsmaalet: Hvem skal betale det? Det siger Lovforslaget intet som helst om.

Endelig, hvis ikke man vil foretage Forandringer, vil der, fordi der kommer saa mange flere Mennesker ind i Lejligheden,

blive Tale om et meget betydeligt Slid paa forskellige Omraader. Ogsaa det maa formentlig erstattes, men dette Spørgsmaal synes Forslagsstillerne ganske at have set bort fra.

Altsaa, vil man have noget gennemført i den Retning; her er Tale om, mener jeg, at man burde have taget alle disse Ting under Overvejelse og ladet disse Overvejsers Resultat finde Udtryk i Lovforslaget. Det er ikke sket. Jeg maa da formode, at man nærmest har tænkt sig at overtage disse Lejligheder og putte saa og saa mange Lejere ind i dem, og hvis man tror, at det bliver rart, kommer man til at tro om igen. Der bliver en lang, lang Række Problemer, der saa at sige er uløselige.

Forslagsstillerens Ordfører har allerede i sin Forelæggelsestale ret stærkt været inde paa det. Der bliver Spørgsmaalet om Indgangene. Der bliver Spørgsmaalet om, hvordan man skal komme ind i de forskellige Stuer, som paa den ene eller den anden Maade hænger sammen; man kan ikke forudsætte, der i alle disse Lejligheder er en Korridor med Indgang til de enkelte Stuer. Der bliver Spørgsmaalet om Køkkenet. Der bliver Spørgsmaalet om Toiletforholdene. Der bliver Spørgsmaalet om Maalere til Gas, Elektricitet o. s. v. I det hele taget tror jeg ikke, man rigtig har overvejet, hvilke Ulemper der knytter sig til en saadan Ordning, og heller ikke, at man har gjort sig klart, hvor faa Fordelene ved at gennemføre en saadan Ordning i Virkeligheden vil vise sig at være. Jeg for min Part har forsøgt paa at gøre mig det klart, og ud fra de Overvejelser, som jeg har gjort mig, ogsaa Overvejelser angaaende det Forhold, jeg nævnte før under min Omtale af Fremleje, selve Ejendomsforholdet — og jeg nægter ikke, det er det, jeg lægger mest Vægt paa — maa jeg sige, at heller ikke denne Del af Lovforslaget vil jeg kunne tiltræde.

Skulde jeg da til Slut som Helhed sige noget om det stillede Forslag, maa det blive dette, at der findes deri Enkeltheder, der kan forhandles om. Jeg har nævnt dem under første Del af mit Indlæg og skal dertil føje, at til en saadan Forhandling er jeg naturligvis villig. Men det væsentligste, det, der angaar Fremleje, og det, der angaar tvungen Boligrationering, maa jeg afvise som ikke heldigt og som efter min Mening egentlig ogsaa retsstridigt.

Rasmus Hansen: Jeg skal ikke ved denne Lejlighed gentage de Betragtninger og de Oplysninger, som jeg fremkom med, da jeg i dette høje Ting begrundede den